

Mikor javítják ki a csatornát?

A Széchenyi tér 7. szám alatt lakunk, s a ház rossz csatornája már teljesen tönkre teszi lakásunkat. Mi idejében szoltunk az ingatlankezelő vállalatnak. A Deák Ferenc utcai házkezelőséghez még áprilisban jelentettük, hogy rossz a csatorna. Javítását minden hónapban kértük. Amikor ez eredménytelen volt, október 13-án az ingatlankezelő vállalat igazgatójához írtunk, s kértük gyors segítséget. A vállalat igazgatója levélben közölte, hogy november 20-ig orvosolják panaszunkat. A mai napig nem történt semmi. Az esőzés, valamint a havazás következtében tönkremegy lakásunk. Gyors segítséget várunk.

Bérczi József

A fenti panaszra az illetékesek, a Deák Ferenc utcai házkezelőség dolgozói adtak választ. Korek Sándornak, a panaszfeltevő elmondta, hogy a körzetben több mint 90 házon kellene javítani a csatornát. Az építőmunkások nem tudnak eleget tenni ennek a feladatnak. Körösi Ferenc, az I. kerület körzetvezetője viszont ígéretet tett, hogy december 20-ig kijavítják a Széchenyi tér 7. szám alatti bérház csatornáját. Reméljük, hogy az ígéretből valóság lesz!

A váróterem fűtése

Szeretnénk tudni, hogy miért nem fűtik a MÁVAUT várótermét. Többen vagyunk, akik naponként 10–20 percet, vagy még ennél is többet várunk az induló autóbuszokra, s ebben a hidegben már igen kellemetlen a várakozás.

Levélírónk panaszára Suba Pál, a MÁVAUT forgalmi szolgálattevője válaszolt. Elmondta, hogy igaza van Kószó Józsefnek. Néhány napig fűtetlen volt a váróterem. Az történt ugyanis, hogy egy megfellebbezett utas betörte a bejárati ajtó üvegét, s így nem tudták felfűteni a termet. Azóta intézkedett a MÁVAUT vezetősége, az ajtó hiányzó üvegét pótolták, s ma már fűtött teremben várhatnak az utasok.

Kószó József
Rószke

Tavak az úttesten

Lehet, hogy furcsán hangzik a cím, de mégis így van, mert a Petőfitelepre vezető úton (a hőmezővársárhelyi elágazásnál) a körtöltés tején a makadám kövek kilazultak, s a felgyülemlett esővíz apró tavacsskákat képez. Ez sok bosszúságot okoz.

Kovács Mihály

Kerepesi József, a II. kerületi tanács végrehajtó bizottságának titkára Kovács Mihály panaszára a következő választ adta: A végrehaj-

a gépjárművezetőknek és a gyalogosoknak egyaránt. Ha elmegy mellettünk egy autó, a fejünk tetejéig sárosak leszünk. Szeretnénk tudni, mikor javítják meg ezt a rövid útszakaszt?

tó bizottság utasítja az építési és közlekedési csoportot, vizsgálja meg a panaszt, s a hibákat mielőbb javíttassa ki.

Munka a város alatt

Ha a Szegedet át meg átszelő zárt 52–80 centiméter átmérőjű csatornákat egy-egy méter után illesztjük, akkor valamivel Kecskemét előtt bújnánk ki a föld alól. A város elhasznált vize ilyen hosszú, hetvenegyházi kilométer megtétele után „fut össze”, s folyik a Tisza sodrába, ha nem állja útját semmi. Csak hogy útját állja: a lerakódó iszap, a víznél nehezebb különféle anyag, vastag rétegekben „megkapaszkodik” a csatorna alján. S előbb utóbb elállná a víz útját, ha nem gondoskodnának az eltávolításáról.

Lámpafény mellett

A fogalom, a kifejezés ebben az esetben nagyon is választékos: eltávolítás... Valójában emberek munkája árán tisztul meg a földalatti labirintus. Az aknákon le kell bújni, s egyik szelvényről a másikig végigmászni a szennyezett gyűrűben, hogy utat csináljanak a csőrlökökkel mozgatót kaparnak, kiemelőnek.

A csatornák szűk átmérője, az egészségre nagyon is ártalmas foglalkozás már eleve „kiválogatja” ide az embereket. Csak az alacsony, mozgékony és vékony természetűek jöhetnek számításba „búvárnak” is, segéd munkásnak is. Megtörténhet ugyanis, hogy váratlan veszély esetén egymáson kell segíteniük. A munkahét itt 40 óra. A lenti munka napi időtartama viszont csak 4 óra lehet. Elég is ebből ennyi. Gázok, ártalmas vegyi anyagok leseledeknek a speciális védőöltözékbe bújt emberekre, akiknek a hasa, a keze, a lába alatt folyik a szennyes lé, míg méterről méterre előre haladnak lámpásuk pisla fénye mellett.

Hűség a munkához

A város élete egy percig sem áll meg miattuk. Vigyáznak azonban rájuk: fél-évenként szigorú orvosi vizsgálat örködik egészségük felett, s időről-időre speciális védőoltásokkal övözik őket a fertőzés veszélyeitől. Előfordult már olyan eset, amikor valamelyik tudományos intézetből olyan szennyeződés, ártalmas vegyi anyag került a csatornába, amelyet éppen tisztítottak, hogy az emberek kezén egyik napról a másik-

ra kiütések keletkeztek. Rendelkezés tiltja, hogy ilyen veszélyes anyagokat megfellelő higitás, derítés nélkül eresszenek a csatornába. Ott van viszont a másik rendelkezés is, hogy a csatornák tisztításával dolgozók kötelesek az előírt védőöltözetet minden esetben használni.

S akár a munka iránti hűséghez, becsülethez ragaszkodó bányászok, a csatornák buvárai és segéd munkásaik sem viselhetnek másként: legtöbbjük két-három évtizede végzi ezt a régen egyáltalán nem becsült munkát. Összesen sincsenek sokan, írjuk ide a nevüket: Pálfi Gyula, Soós Pál, Gyémánt József, Czizok Szilveszter, Papp Szilveszter, Törtei Antal, Farkas János, Törtei József, Urbán István, Komáromi József, Viski Sándor, Deák József, Molnár Antal és Sárdi József. Nemcsak a munkájukat, egymást is szeretik, becsülik.

S előttük pedig azok voltak, akik annak idején megálapták — a fővárost is megelőzve — a szegedi csatornamű létrejöttét, ez előtt 125 évvel. Az ember és munkája azóta megbecsülté vált. S hol tartunk ma, emberibbé vált-e ez a veszélyes foglalkozás, a csatornatisztítás? A felső Tisza-parti szivattyútelepen csak az ő számukra rendeztek be szociális létesítményt: öltözőket, tusolókat. Az egészségüket védő bizottsági intézkedés pedig teljesen mondható. Vajon a szerszám, a technika könnyítette-e a munkájukat mára?

Korszerűbben

Újvári József, a Szegedi Víz- és Csatornamű Vállalat üzemeltetési osztályának vezetője igennel válaszolt erre. Beszerezték külföldről egy nagyon költséges gépet, egy úgynevezett iszap-szip-pantó kocsit. A csatornákból az akna szájához kikapart iszapot most már nem kell vödörrel kézzel kézzre adni, hajlongani, és veszélyeztetni a szerszámot. Visszahullással, s ember életét is. A modern, félmillióba került szerkezet egyszerre három-négy ember több órás munkáját elvégzi két köbméteres szippantásaival. Ezt az eljárást

alkalmazzák már az úgynevezett utcai víznyelők tisztításánál is. Ezekből a víznyelők közül pedig sok van a városban, számszerint 2 ezer 500. Azelőtt 4–5 méteres rudakra erősített kanálakkal merítették ki az iszapot, amely legtöbbször visszafolyt. Az emberi erő szinte most már nélkülözni tudják a víznyelők tisztításánál. Csak ott szükséges még, ahol felelőtlenül téglát, vagy kődarabokat hullajtának a víznyelőkbe, nem egyszer pedig — egyes építkezéseknél — cementet, homokot szórnak bele, amely „lebetonozza” az akna fenekét.

A további lépés a csatornák tisztításának korszerűsítésében az lesz, amikor majd beszerzik — ugyancsak külföldről és valutáért — azt a gépi erőt, amely 40 atmoszférára nyomással vizsgárral lazítja fel a csatornák iszapját. Ettől fogva embernek nem kell majd bújkálnia a piszkos aknában, csatornában. A nagy nyomású vízszaggárral a csatornák lejtésénél fogva a mélyebb pontokhoz „kergetik” az iszapot, amelyet a szippantókocsik könnyűszerrel eltávolítanak.

L. F.

Nyugatra tart félmillió háziyúl

A háziyúl az utóbbi években keresett exportcikkké vált. Az európai országokban csemegeként fogyasztják, még a baromfinál is értékesebbnek tartják. Kelendőségének oka nem a szakkácsok, a vendéglősök furfangja, hanem orvosi tanács, amely szerint a fehér, zsírtalan húsú háziyúl az egyik legegészségesebb táplálék. Így azután számos országban jobb árat adnak érte, mint a baromfiért.

Hazánkban, érdekes véletlen, a Baromfiipari Országos Vállalat dolgozza fel exportra a háziyulát. A jól tartott tapsifüleseket vidékről, egyéni tenyésztőktől, ifjúsági szövetkezetektől szerzik be, s a külföldi vevők kívánsága szerint megnyúzva,

Xonga Miller (Barta Mária), Virginia (Bókai Mária) és Brown (Mucsi Sándor)

El kell ismernünk: a színház nagy igyekezettel készült új operettjének bemutatására. Rendezőnek meghívta Gyökössi Zsoltot, a műfaj egyik legismertebb szakemberét, a táncok írására pedig Eck Imrét, az európai hírvé Pécisi Balett vezetőjét kérte fel. Ráadásul a mű, amelyet előadásra választott, nem szerepelt még magyar színpadon. A produkció tehát hazai ősbemutató.

A premierről azonban, e nagyszabású előkészítés ellenére sem mondhatunk sok jót. Guido Masanetz, M. Janowski és O. Schneidereit revüoperettje ugyanis nagyon gyengécske alkotás. Az érzelmes bécsi nagyoperett és a felületes ponyvaregény keveréke. Ma már egyiket is nehéz elviselni. Hát még a kettőt együtt! Ezért aztán hiába a modern környezet, a háttér, a kulisszák korszerűsége, a produkció egyáltalán nem tűnik frissnek, újszerűnek, eredetinek. Ebbe, sajnos bele kell értenünk a zenét is, amely kacérkodik ugyan a modern dzsesszel, de csak kacérkodik és a bécsi nagyoperett szentimentális dallamformálásától képtelen elszakadni.

A darab ponyvaszerűsége a történetben, a cselekményben mutatkozik meg. A bécsi nagyoperettel pedig abban a módban tart rokonságot a Madame X, ahogyan a cselekményt megformálja, megfogalmazza, színpadra viszi.

Csak hogy, sajnos, a bécsi nagyoperett színpadi rutinja nélkül. Hosszadalmas, elnyújtott, vontatott operett a Madame X. Nincs igazi, eredeti humora, cselekményének fordulatai átlátszóak és kezdetelegesen. A néző már az első pillanatban tudja vagy legalább is sejti a végső megoldást, a csattanót, amelyet a szerzők arcuk veritékével órákon át igyekeznek eltitkolni a közönség előtt.

A darab hibáin a szegedi előadás nem segített. A hibák egy részén természetesen nem is segíthetett; végül is nem a színház írta ezt az operettet. Az viszont baj, hogy a maga unalmas hosszadalmasságában mutatta be a darabot és nem húzott vagy nem eleget húzott belőle. A pénzügytész hosszadalmas, részletező ábrázolása például teljesen felesleges. Nagyon olcsó írói megoldás is ez, roppant igénytelen, primitív eszköz, de nem ez a legfőbb baja. Az a baja, hogy unalmas. A rendezés másik hibája, hogy módosítás beavatkozás nélkül adja vissza a darab kulisszahasogató melodramáit. Jellegzetes példa erre az első rész fináléja, amely ennek a hibának szinte egészen megdöbbentő példája.

Sajnos, nem sokat változtattak az előadás összképén az önmagukban egyébként szellemes, ötletes táncok sem. A látványosságra törekvő előadásban ugyanis néha szinte valósággal elvesznek. Olyan kavargás van néha a színpadon, hogy nincs terük,

levegőjük a kibontakozáshoz. Az a törekvés természetesen helyes, hogy a táncok minél szervesebben kapcsolódjanak a történethez, ne lógjanak ki belőle. Az azonban már nem jó, hogy a cselekménybonyolítás — ez esetben ráadásul érdektelen cselekménybonyolítás — szűk térre szorítja, szinte agyonnyomja, összeroppantja őket. Ilyenkor ugyanis egész egyszerűen értelmüket veszítik.

Ezek után érthető, hogy az előadásban közreműködő színészeket nem irigyeltük. Jórészt papirosfigurákat, jellegtelen, karakter nélküli szerepeket kellett megformálniuk. Ilyen anyagból csakugyan nehéz valamit kihozni, nem csoda hát, ha gyakran erőlködtek; szinte hallatszott kínlódó lihegésük. Egy szerep és egy színész azonban mégis nyújtott valami új, friss hangot. Simon Erika: Susy szerepében. Az utcalány szerepét játszotta, a szomorú utcalányt, aki senkinek sem kell. Nagyon rövid szerep ez, nincs is köze a tulajdonképpeni cselekményhez, egyszerű betét, de Simon Erika olyan karakterisztikusan, olyan pompás, szíftikus humorral formálta meg, hogy az a szerep terjedelméhez képest aránytalanul nagy siker, mely játékát fogadta, teljesen és feltétlenül megérdemelt.

Erőteljes és határozott színészi munka Barta Mária Xonga Miller alakítása is. Az alak ugyan tipikus ponyvajellem, de a művész igyekezett embert formálni belőle, s ez tulajdonképpen — még a néhol látott túljátszások ellenére is — lényegében sikerült. Mentés József is megkísérelte a határozottabb jellemformálást. Azt hisszük, ő is sikerrel. Teljesen zavaros figura viszont Benson, s érthető, hogy Katona András nem tudott mit kezdeni vele. Nem jutott emberábrázolási feladat Katay Endrének és a lényegét tekintve Mucsi Sándornak sem. Ő viszont hanggal, énekkel igyekezett pótolni azt, amit a szerzők darabírás közben elmulasztottak. Az operett egyik fő hibája a főszereplő Virginia jellemének kidolgozatlanága. Sajnálatos a tehetséges Bókai Mária ebben a szerepben. Egyszerűen nincs alap ahhoz, hogy az alak megformálásának hiánvát valaki is számonkérje tőle. Hasonló a helyzet Kovács Zsuzsa esetében.

A kisebb szereplők közül kiemeljük Gémesi Imre öreg tengerészét. A többi szerephez képest ez meglepően kidolgozott. Az alakítás mindazt, ami szerepben benne volt, színvonalasan megvalósította. Ifj. Kőműves Sándor kíméletlen és gátlástalan testőrt, emeljük még ki a nagyszámú együttesből.

A kissé harsogó diszleket, amelyekben modern „jelzések”, és szinte naturalista megoldások is keveredtek, Sándor Lajos tervezte. A zenekart — feltétlen pontosra törekedve — Szalasi István vezényelte.